

Finansdepartementet

Begäran om yttrande av betänkandet Ökad och rättvis tillgång till data- kompletterande bestämmelser till EU:s dataförordning (SOU 2025:118), svar senast 2026-05-18

Er beteckning: Fi2025/02353

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne begränsar sitt yttrande till **kapitel 7** i betänkandet. I övriga delar saknar Länsstyrelsen Skåne tillräcklig sakkunskap för att göra en närmare bedömning och avstår därför från att lämna synpunkter på betänkandet i dessa delar.

Avsnitt 7 Offentliga organ får begära data vid exceptionella behov

Avsnitt 7.11.3 Offentliga organ behöver stöd

Länsstyrelsen Skåne delar utredningens bedömning att offentliga organ som kan begära data med stöd av kapitel V i dataförordningen behöver tillgång till stöd för att vara förberedda på att kunna begära samt använda data för att hantera ett allmänt nödläge.

7.11.4 Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att ge stöd till offentliga organ

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag att regeringen ska ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i uppdrag att ge stöd till svenska offentliga organ i deras arbete med att förbereda för att vid behov begära, ta emot och använda data med stöd av kapitel V i dataförordningen för att hantera allmänna nödlägen.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att begreppet allmänt nödläge, som används i betänkandet i anslutning till bestämmelserna om offentliga organs tillgång till data, inte har någon direkt motsvarighet i den svenska krisberedskaps- och beredskapslagstiftningen. I den svenska beredskapsmodellen används i stället etablerade begrepp såsom extraordinär händelse, samhällsstörning, höjd beredskap samt krig eller krigsfara.

Länsstyrelsen bedömer därför att det kan finnas behov av att tydliggöra hur begreppet allmänt nödläge ska förstås i förhållande till dessa begrepp och till det svenska systemet för krisberedskap och civilt försvar. En sådan tydlighet kan underlätta tillämpningen av regelverket för de myndigheter och offentliga organ som kan komma att begära tillgång till data enligt de aktuella bestämmelserna.

Mot bakgrund av länsstyrelsens uppdrag inom krisberedskap och civilt försvar, samt myndighetens roll i att samordna åtgärder inom länet vid samhällsstörningar, är det enligt Länsstyrelsen angeläget att ansvarsförhållanden och beslutsgång kring när ett sådant nödläge anses föreligga framgår tydligt. Detta kan bidra till en mer förutsebar och effektiv tillämpning av regelverket i situationer där snabb tillgång till relevant data kan vara av stor betydelse för samhällets krishantering.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Peter Danielsson med beredskapshandläggare Sofia Lindstrand som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Amanda Eldeland medverkat.